Kansainvälisen merentutkimusneuvoston (ICES) tieteellinen neuvo Itämeren vuoden 2022 kalastusmahdollisuuksista
E -kirje

Eduskunnan ympäristövaliokunnan kuuleminen 11.6.2021

- MMM lausunto

MMM/LVO
Orian Bondestam

Tausta ja prosessi

Kv. Merentutkimusneuvoston (ICES) tieteellinen neuvo (silakka, kilohaili, itäinen turska ja punakampela) vuoden 2021 Itämeren kalastusmahdollisuuksista saatiin 28.5.2021. Lohikantojen ja läntisen turskan osalta ICES tiedotti, että neuvot annetaan vasta syyskuussa.

Itämeren alueellistamiselin BALTFISH kokoontuu 22.6.2021 Viron puheenjohdolla ja se käsittelee myös vuoden 2022 ICES-neuvoja.

Varsinainen komission ehdotus Itämeren vuoden 2022 kalastusmahdollisuuksista annetaan elo-syyskuun vaihteessa ja lopullisen päätöksen asiassa tekee kalastusneuvosto lokakuussa 2021

Eduskunnan kanssa sovitun menettelyn mukaisesti valtioneuvosto lähettää tässä vaiheessa e-kirjeen, jotta Eduskunta voi muodostaa Suomen kannan riittävän varhaisessa vaiheessa niistä kannoista, joista on saatu tieteellinen neuvo.

Aikainen kannanmuodostus mahdollistaa sen, että Suomi pystyy vaikuttamaan tehokkaasti komissioon, kun se alkaa kesäkuussa valmistella omaa asetusehdotustaan BALTFISH-käsittelyn jälkeen

Suomen lopullinen kanta muodostetaan, kun komissio on antanut asetusehdotuksensa.

Keskeiset havainnot ICES-neuvojen perusteella

- Pääaltaan ja Pohjanlahden sekä Suomenlahden lohen tieteellinen neuvo saadaan ICES:n mukaan syyskuussa. MMM on valmistautunut käynnistämään Valtioneuvoston kannan valmistelun mahdollisimman nopeasti, kun neuvo on saatu. Prosessin eteneminen on vielä epäselvä, mutta joka tapauksessa aikataulu tulee olemaan tiukka.
- Pohjanlahden silakan tieteellinen tieto saatu lopulta riittävälle tasolle ja siitä on saatu sekä vuodeksi 2021 että 2022 neuvo, joka mahdollistaa analyyttisen TACin asettamisen MSY:n mukaisesti.
- Pääaltaan ja Suomenlahden silakan tilanne on heikentynyt edelleen.
- Kilohailikanta on vahvistumassa hieman
- Itäinen turskakanta on edelleen heikossa kunnossa

Valtioneuvoston kanta

Perusperiaatteet

Kestävän enimmäistuoton (Maximum Sustainable Yield, MSY) noudattaminen EU:n yhteisen kalastuspolitiikan tavoitteiden mukaisesti.

Kalastusmahdollisuudet tulee vahvistaa Itämeren turska-, silakka- ja kilohailikantojen monivuotisen suunnitelman ja ICES:n niitä koskevan uusimman tieteellisen neuvon perusteella.

Valtioneuvoston kanta

Pohjanlahden silakka

Suomi kannattaa vuoden 2021 TAC:n korottamista ICES:n uudistetun neuvon ja Fmsy pistearvon 0,271 perusteella siten, että TAC korotettaisiin vuonna 2021 65 018 tonnista 117 485 tonniin. (noin 80% lisäys)

Suomi kannattaa vuoden 2022 TAC:n asettamistaICES:n neuvon ja Fmsy pistearvon 0,271 (vaihteluväli 0,206 – 0,272) perusteella siten, että TAC olisi 111 345 tonnia

Suomenlahden ja Itämeren pääaltaan silakka

Suomi kannattaa TAC:n vahvistamista ICES:n neuvon ja Fmsy pistearvon 0,17 (vaihteluväli 0,12 – 0,21) perusteella siten, että TAC olisi 71 939 tonnia. Tästä määrästä vähennettäisiin Venäjän osuus ja otettaisiin huomioon Riianlahden ja pääaltaan välinen vaellus. (noin 1/3 leikkaus)

Riianlahden silakka

Suomi kannattaa TAC:n vahvistamista ICES:n neuvon ja Fmsy ylemmän vaihteluvälin (0,24 – 0,38) perusteella siten, että otetaan huomioon pääaltaan ja Riianlahden välinen vaellus.

Valtioneuvoston kanta

Läntinen silakka

Suomi kannattaa TAC:n vahvistamista ICES:n neuvon perusteella 0 tonniin tai vähäiseksi perustuen muihin tehokkaisiin kalastuksenrajoitustoimiin.

Kilohaili

Suomi kannattaa TAC:n vahvistamista ICES:n neuvon ja MSY-pistearvon 0,31(vaihteluväli 0,22 – 0,41) perusteella siten, että TAC olisi 291 745 tonnia. TAC:n tasossa tulee ottaa huomioon Venäjän osuus (10,08 %) siten, että EU:n TAC olisi 262 337 tonnia. (runsaan 10% lisäys).

Itäinen turskakanta

Suomi kannattaa ICES:n neuvoa siitä, että turskan kohdennetulle kalastukselle ei aseteta TAC:ia. Muussa kuin turskan kalastuksessa saatavalle turskan sivusaaliille olisi vuoden 2021 tavoin vahvistettava tarvittava noin 600 tonnin TAC. Lisäksi Suomen kannalta on tärkeää, että jäsenvaltiot uudestaan sitoutuvat turskaa koskeviin kiintiövaihtoihin niin, että se ei muodostu pullonkaulalajiksi niille jäsenvaltioille, joiden turskakiintiöt ovat pienet. Turskan sivusaaliskiintiön kohdennettu käyttö osana tutkimuskalastusta olisi sallittava, jotta turskakannan tilan kehitystä voidaan arvioida.

EU-17-jaosto 7.6.2021

- Jaosto tuki yksimielisesti Valtioneuvoston kantaa, joka perustuu kaikilta osin ICESin tieteelliseen neuvoon ja Itämeren turskan, kilohailin ja silakan monivuotiseen suunnitelman noudattamiseen.
- Pääaltaan ja Suomenlahden silakan osalta todettiin, että sen tila on heikentynyt huolestuttavasti. Jatkossa on tarpeen seurata sen kehitystä erityisen tarkasti, koska MSY-pistearvon noudattamisen edellytykset täyttyvät vain niukasti. Suomen ammattikalastajaliitto totesi että kanta voi pohjoisessa paremmin ja MSY-pistearvon mukainen noin kolmanneksen leikkaus jo toisena vuonna peräkkäin aiheuttaa vakavia ongelmia kalastukselle erityisesti Saaristomerellä.
- WWF ja Suomen Luonnonsuojeluliitto nostivat esiin, onko itäisen turskan osalta tarpeen hyväksyä sivusaaliskiintiötä ja mihin sovittu taso perustuu. [Vastauksena tähän, että ICES on antanut vuonna 2019 erillisen itäisen turskan sivusaaliita koskevan neuvon, jonka perusteella sitä laskettiin viime vuonna komission ehdotuksesta 2000 -> 595 tonniin]. Sivusaaliskiintiön todettiin olevan välttämätön esimerkiksi silakan ja kilohailin troolikalastuksessa, jossa ei ole mahdollista välttää täysin turskan joutumista saaliiksi.

Yhteenveto

Valtioneuvoston kannan mukaan Suomen tavoitteena on vahvistaa kaikki Itämeren TACit kestävän enimmäistuoton (MSY) periaatteen ja Itämeren monivuotisen suunnitelman mukaisesti uusimpaan tieteelliseen neuvoon perustuen.